

nyere Overveelse, førend man bestemmer sig til et saa vigtigt, ja, jeg kan sige paafaldende Skridt overfor en Lov, der kommer fra Regjeringen. Paa den anden Side er det ikke min Tanke nu at udtale mig om det Princip, der ligger til Grund for Loven, eller at inklade mig paa denne Sag i Almindelighed; det er Alle bekendt, at der derom i tidligere Sessjoner har været talt saa Meget, at det vist vilde være unyttigt nu at ville vende tilbage til Sligt. Ved Siden af, at jeg i principiel Henseende er imod Loven, har jeg den Betænkelse ved den, at den kommer for tidlig, efterat vi for saa kort Tid siden have givet en Lov om samme Gjenstand. Man maa stedse indrømme, at enhver Lov, som bliver givet, skal have en vis Tid til at virke i, og naar der fra andre Sider er blevet fremlagt Lovforslag om Gjenstande, hvorom der nylig var givet Love, have vi her saa ofte hørt den Indvending, at det var for tidligt, da der nylig i saa Henseende var givet en Lov, som man maatte give Tid til at virke. Nu vender jeg denne Indvending om imod dem, der pleie at komme med den Slags Indvendinger, og jeg troer, det er et Moment, der ganske alene kan føre til det Resultat, som blev antydet af en tidligere Taler, nemlig at der ikke i denne Session udkommer nogen Lov om denne Gjenstand. En alvorlig Overveelse skulder Thinget dog, som sagt, enhver Lov, der kommer fra Regjeringen; jeg haaber altsaa, at man i ethvert Tilfælde vil lade Udkaftet passere videre, og at man maaskee vil lade et Udvalg prøve Sagen, førend man beslutter sig til at forkaste den. I Lovens § 1 indeholdes der jo desuden Noget, som, hvis man kunde faae den nye Lov til alene at angaae det, virkelig vilde medføre et Fremskridt, virkelig vilde medføre noget Nyttigt, og som heller ikke kom til at berøre de Punkter, hvorom Loven af 30te Decbr. 1858 handler. Jeg sigter herved til, at det ved Lov kunde blive fastsat, at Udlaan i faste Eiendomme af saadanne Midler, der meer eller mindre staae under Statens Control, kun i et vist Tidsrum maatte gjøres mod 4 pCt. Den Deel af Loven kan jeg meget godt sympathisere med, og dersom et Udvalg, der muligt maatte blive nedsat, skulde komme til det Resultat, at det var hensigtsmæssigt, at

Sligt blev gjort til Lov, finder jeg, at der derved var opnaaet et Gode, og det vilde jo altsaa være saameget mere beklageligt, naar man ligeoverfor en saadan Udsigt strax forkastede Loven. Af disse Grunde er det, at jeg troer, det vil være heldigere at fortsætte Lovens Behandling; senere kan man jo see, til hvad Resultat Udvalget, hvis et saadant bliver nedsat, maatte komme.

Indenrigsministeren ad interim: Denne Lov vil i Virkeligheden være meget betydningsløs; den vil efter min Opfattelse ikke gjøre nogen- somhelst væsentlig Forandring i det, som nu bestaaer, da jo nemlig Indenrigsministeriet har Bemyndigelse til at udstede Bevillinger, hvor- efter der kan tages højere Rente end 4 pCt., og det er aldeles umuligt for det at gaae ind i en Undersøgelse af de enkelte Forhold ved de Raan, med Hensyn til hvilke der begjæres en saadan Bevilling. Efterat jeg havde tiltraadt Indenrigsministeriets Forretninger, har jeg undertiden villet gjøre Forsøg i den Henseende, men man har, og som det forekommer mig med Grund, derimod indvendt, at hvis man vilde forandre den Sædvane, som Indenrigsministeriet havde fulgt, uden videre at bevilge alle de Begjæring, der indkom om at svare højere Rente, vilde man meget let derved bringe Vedkommende i den allerstørste Forlegenhed, netop bringe dem fra deres Eiendomme, da de saa ikke vilde være istand til at reise de Penge, de behøvede. Sagens Stilling er altsaa ganske simpelt den, at alle de Begjæring, der fra Debitorer indkomme til Indenrigsministeriet om at svare højere Rente, uden videre bevilges, og naar det er Tilfældet, saa siger jeg, at Tiden er moden til at gjøre en Forandring, til at frigjøre Indenrigsministeriet for en Mængde Bevillingsager og til at frigjøre Vedkommende for de Udgifter, de have ved at erhverve en saadan Bevilling. Jeg vilde være i den allerstørste Forlegenhed, naar Indenrigsministeriet skulde slaae ind paa at følge en anden Fremgangsmaade end den, det nu følger. Naar de Herrer sade med en saadan Sag i deres Haand, med et Andragende fra en Mand om at maatte svare en højere Rente end 4 pCt., og naar de havde Afgjorelsen i deres Haand, saa gad jeg